

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

STUDII DE CAZ: 3. Exemple de bune practici in Grecia

In ultimii douazeci de ani, Grecia a fost confruntata cu probleme sociale care au insotit ajustarea macroeconomica. Astfel, cresterea somajului, in special somajul pe termen lung fiind foarte raspandit, precum si diferentierile regionale semnificative dupa efectele somajului au fost si inca sunt printre caracteristicile acestei ajustari. In plus, puternica crestere a migratiei spre Grecia din anii '90 pana in prezent a dus la cresterea numarului de situatii de excludere sociala.

Recent, in Grecia s-a manifestat o intensa actiune in domeniul economiei sociale, prin aparitia in general a unei game largi de initiative menite sa promoveze incluziunea sociala pe piata muncii si in special prin cresterea in cativa ani a numarului de scheme de promovare a ocuparii si a numarului de actiuni de sprijin care insotesc aceste scheme de activare a ocuparii.

In cadrul unor anumite programe operationale (sectoriale sau regionale) din Programul-cadru de sprijinire a comunitatii in Grecia (CSF)2000-2006, se identifica actiuni ce reflecta combinatia de politici definita ca politica activa de incluziune, in sensul ca aceste masuri implica, mai ales, programe de activare a pietei muncii (inclusiv prin scheme de pregatire in meserii) si servicii de sprijinire (care implica actiuni cum sunt imputernicirea, consiliere profesionala si facilitarea accesului la serviciile de baza).

1. Structura de sprijinire pentru dezvoltarea economiei sociale in Creta - "KRI.K.O.S."

Aceasta structura de sprijinire a economiei sociale (de tip ONG) se concentreaza, in primul rand, pe furnizarea de sprijin somerilor, pentru a intra pe piata muncii, prin dezvoltarea de activitati antreprenoriale in economia sociala si, in al doilea rand, pe furnizarea de sprijin membrilor cooperativelor sociale existente pentru a mentine locurile lor de munca si pentru dezvoltarea in continuare a activitatilor desfasurate de cooperative.

Pentru indeplinirea acestui scop au fost infiintate un centru pentru economia sociala si patru structuri de sprijinire, cate una in fiecare din cele patru districte ale insulei Creta. Echipele acestor structuri au acordat sprijin membrilor organizatiilor deja existente in sectorul economiei sociale si au fost in contact permanent cu somerii din regiune, dar mai ales i-au informat si i-au consiliat pe acestia pentru pornirea unei activitati de afaceri in sectorul economiei sociale.

Grupurile-tinta au fost in principal femeile care locuiau in zone indepartate, somerii si membrii unor intreprinderi sociale si cooperative sociale deja existente.

Toate actiunile de mai sus au implicat gasirea de solutii pentru problemele sociale ale somerilor din aceasta zona, ceea ce a contribuit la coeziunea sociala. Principalele dificultati pe care le intampinau somerii erau, dupa cum urmeaza:

- posibilitati limitate de informare legate de distanta geografica fata de capitala, precum si accesul limitat la internet;
- multe persoane erau frustrate, intrucat nu au gasit sprijin la diferiti furnizori pentru ocupare care implementau programe nationale si europene;
- cerintele pentru o intreprindere colectiva de succes referitoare la atingerea unui nivel satisfacator de colaborare intre membrii acesteia;
- complicatii serioase din cauza birocratiei, mai ales cerintele complicate pentru infiintarea unei afaceri.

Referitor la toate aceste obstacole, Centrul pentru Economia Sociala a contribuit in urmatoarele moduri la depasirea dificultatilor mentionate mai sus:

- transferarea de informatii catre partile interesate; furnizarea de informatii generale si analitice referitoare la posibilitatile curente din sectorul economiei sociale si raspunsul la cerinte individuale speciale;
- consiliere personala si sprijinirea partilor interesate pentru o intelegere aprofundata a obligatiilor si cerintelor impuse de rolul de manager social;
- asigurarea medierii pentru o mai buna colaborare intre toate partile interesate si aplanarea conflictelor dintre ele;
- incurajarea partilor interesate sa raspunda cu succes la cerintele noului lor rol;
- furnizarea de asistenta tehnica pentru un management eficient;
- aducerea lor in contact cu autoritatile si agentiile locale si nationale relevante.

Ca urmare a acestei bune practici, au fost infiintate 13 intreprinderi sociale sub cadrul juridic al asociatiei, cu o participare totala de 125 de persoane. In plus, a contribuit la cresterea constientizarii, un mare numar de cetateni fiind informati in acest sens despre posibilitatile de afaceri in sectorul economiei sociale.

2. Centrul pentru Sprijinirea si Certificarea Intreprinderilor Sociale

Creat de Centrul de Pregatire si Cercetare ale Prefecturii din Magnesia (KEKANAM SA) si operand ca o sectie separata al acestuia, Centrul pentru Sprijinirea si Certificarea Intreprinderilor Sociale urmareste sa furnizeze o marca de certificare intreprinderilor sociale pentru a le face recunoscute de marele public. Marca de certificare atesta intreprinderile sociale de orice tip, care au productie de bunuri si furnizeaza servicii, precum si membrii acestora implicati in procesele unite de productie, care obtin o parte proportionala din profitul organizatiei. Aceasta marca de certificare nu dovedeste calitatea produselor sau serviciilor, ci existenta unui spirit democratic si egal in procesul de productie. Pentru a obtine certificarea, o cooperativa trebuie sa indeplineasca „Regulile de certificare ale Centrului Cooperativ pentru Intreprinderile Sociale”. Printr-o promovare intensiva si mai ales printr-o campanie publicitara, marca de certificare a devenit recunoscuta de publicul mare si de consumatori, care acum sunt constienti de aceasta.

Grupurile-tinta sunt orice tip de organizatii din economia sociala, mai ales cooperative, organizatii nonprofit, fundatii etc.

Beneficiile marcii de certificare CE au fost recunoscute la nivel regional, in mod specific prin:

- cooperativa dobandeste o marca distincta identificabila pe piata;
- asigura un avantaj competitiv cooperativei, intrucat marca este un mijloc de a promova si etala produsele cooperativei;
- creeaza relatii de incredere din partea publicului larg.

Pana in prezent, centrul a eliberat marca de certificare unui numar de 5 intreprinderi sociale cooperative (toate acestea sunt cooperative agricole ale femeilor din prefectura Magnesia, iar membrii a cinci cooperative erau 210 femei):

A) Asociatia agricola a femeilor Pteleos "FTELIA"

Anul infiintarii: 2000, numar de membri: 24, productia de bunuri: gemuri, dulciuri si mancare, prajituri delicioase, paste fainoase din grau, fileuri de ansoa, ulei de masline aromat, sapun de ulei de masline, placinta la folie. Website: <http://www.ftelia.net>

B) Cooperativa agricola – Grupul femeilor din Anilion Pelion

Anul infiintarii: 2000, numar de membri: 9, productia de bunuri: dulciuri traditionale, gemuri de fructe, bauturi facute in casa si alte mancaruri traditionale locale.

C) Cooperativa agricola a femeilor „Glossiotissa” din Skopelos

Anul infiintarii: 1999, numar de membri: 24, productia de bunuri: in Skopelos, acum 10 ani, 24 de femei au format o cooperativa pentru a pastra traditiile locale si mostenirea culturala. Folosind ingrediente locale si naturale, cum sunt alunele si prunele, ele au pregatit dulciuri traditionale din insula pe baza de alune, placinta de prune, marmelada, gemuri si alte dulciuri. Femeile produc mancaruri delicioase, cum sunt faimoasele placinte de Skopelos si o mare varietate de muraturi (capere, bulbi etc).

D) Cooperativa agricola a femeilor „To rodi” („Rodia”)

Anul infiintarii: 2007, numar de membri: 9, productia de bunuri: gemuri, marmelade si otetul de rodie sunt cateva dintre produsele cooperativei. Mai sunt produse placinte traditionale, paste fainoase facute in casa, prajituri si delicatase sarate (capere, ansoa, muraturi). Cooperativa intentioneaza sa creeze o ferma pilot pentru cultivarea rodiilor si, de asemenea, o gradina pentru plante obisnuite.

Website: <http://www.iolkosrodi.gr>.

E) Cooperativa agricola a femeilor din Portaria

Anul infiintarii: 1997, numar de membri: 33, productia de bunuri: omare varietate de gemuri si marmelade din fructele din regiune, dulciuri din ingrediente pure, paste fainoase produse dupa retete vechi pentru mancaruri gustoase si usor de preparat, extract de lichior de fructe din Pelion, plante naturale din Pelion. Website: <http://www.portaria-pelion.gr>.

3. **Facilitatori in mediul urban**

„Facilitatori in mediul urban” este o echipa care urmareste sa imbunatateasca calitatea vietii urbane. In prezent, aceasta opereaza ca parte a Agentiei Elene pentru Dezvoltare Locala si Guvernare Locala SA (EETAA) si functioneaza in stadiul pilot, avand scopul este de a se transforma in viitor intr-o intreprindere sociala. Echipa are opt membri, a caror activitate este de a vizita si superviza regiunile din orasul Volos, regiunea Magnesia. Prin prezenta lor zilnica in oras, prin comunicarea lor constanta si continua cu cetatenii, facilitatorii din oras pot inregistra problemele orasului si pot incerca sa gaseasca solutii posibile cu ajutorul si coordonarea agentiilor locale. Principalul obiectiv este supravegherea tuturor zonelor, dar ei ofera si informatii turistice, sprijina evenimente sportive si culturale, informeaza despre folosirea apei si distribuie pliante si materiale promotionale.

Facilitatorii urbani sunt femei, tineri si oameni cu diferite nevoi.

Aceasta activitate este un mod profesional de a socializa grupurile vulnerabile, de a intari solidaritatea si participarea sociala. In acelasi timp, creeaza si consolideaza ocuparea (consolidarea a 8 locuri de munca permanente si cu program integral).

Actiunile echipei „Facilitatori in mediul urban” au condus la diferite rezultate:

- explorarea si promovarea de noi moduri de constientizare, cooperare, solidaritate si interventie participativa (de ex., munca voluntara, sponsorizari etc.);
- operationalizarea in stadiu pilot a serviciilor de facilitatori urbani, in mediu protejat, cu scopul de a detecta posibilele deficiente si pentru evaluarea posibilitatii de infiintare a unei intreprinderi sociale;
- familiarizarea populatiei locale cu facilitatorii urbani;
- cresterea constientizarii din partea beneficiarilor pentru a sprijini acest serviciu nou si pentru a face astfel posibil ca initiativa de afaceri propusa sa fie viabila.

4. **Cooperativa sociala din insulele Dodekanissa**

Cooperativa sociala din insulele Dodekanissa este o cooperativa cu raspundere limitata¹² (Koi.S.P.E.), ce este amplasata pe insula Leros si se apreciaza ca este prima cooperativa care a fost infiintata in Grecia cu acest cadru juridic special. Leros este o insula mica in sud-estul Marii Egee, a carei viata economica a fost legata strans, timp de decenii, de existenta unui mare spital public pentru boli mentale. Spitalul mai este, chiar si azi, cel mai mare angajator de pe insula. In acelasi timp, diferentierea economiei insulei se confrunta cu izolarea geografica si cu dificultati serioase ale oricarei incercari de integrare pe piata nationala si internationala, atat cu produse, cat si cu servicii.

Cooperativa sociala reflecta nevoia urgenta de restructurare a economiei insulei, prin crearea de conditii noi si mai favorabile pentru dezvoltarea de initiative inovatove si antreprenoriale si pentru absorbtia surplusului de forta de munca in noile activitati economice.

Operarea procesarii, ambalarii si distribuirii de miere este prima activitate independenta a Koi.S.P.E., avand ca principal scop crearea de standarde de calitate pentru mierea furnizata de producatorii de pe insula Leros si distribuirea pe piata locala si pe alte piete. Operarea procesarii, ambalarii si distribuirii de miere a fost aleasa intrucat Leros are o cantitate mare de miere de cimbru de buna calitate. Inainte de infiintarea unitatii productive a Koi.S.P.E., producatorii localnici de miere nu erau organizati si nu isi puteau permite sa ambaleze si sa distribuie mierea (asa cum intreprinderea sociala le ofera in prezent). Grupurile-tinta ale cooperativei sociale sunt persoanele cu probleme de sanatate mentala, salariatii din sectorul de sanatate mentala si, de asemenea, comunitatea locala. Din 2004, mai multi muncitori din prima categorie (persoane cu probleme psihosociale) si din a doua categorie (salariatii) sunt angajati cu program intreg.

Rezultatele proiectului includ o serie relevanta de aspecte:

- crearea a cinci locuri de munca: din 2004, au fost angajate persoane cu dizabilitati psihologice si angajati din sectorul sanatatii mentale;
- promovarea Koi.S.P.E. si a altor parteneri sociali catre publicul general;
- producatorii locali de miere si intreaga economie locala au primit sprijin prin introducerea de noi activitati;
- noi fermieri tineri au inceput deja o activitate de productie de miere;
- pentru oamenii cu dizabilitati psihologice, a fost creata o noua ocupatie;
- cresterea din punct de vedere al garantiei si calitatii mierii (certificare HACCP);
- proiectul a fost propus pentru un premiu national;
- a fost imbunatatita competitivitatea economiei locale;
- au fost reduse inegalitatile prin asigurarea de locuri de munca calitative pentru un grup dezavantajat.

Sursa: http://www.catalactica.org.ro/files/cele_mai_bune_practici_in_sectorul_economiei_socia.pdf

Autor: Dan Adrian Baclesanu